

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้านวาลย์ ตำบลวาลย์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวนนักเรียน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งแบ่งออกเป็นแผนการเรียนรู้จำนวน 4 แผน ใช้เวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง แบบการเขียนสะท้อนคิดเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่คงทนจากสิ่งที่ได้ปฏิบัติ เป็นการเขียนสะท้อนความคิดจากการปฏิบัติ จำนวน 2 ข้อ แบบประเมินทักษะปฏิบัติเป็นแบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนเป็นรายกลุ่มตามกระบวนการ P-D-C-A และ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน การจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาสอน 20 ชั่วโมง และเป็นหน่วยที่มีความเหมาะสมที่สามารถนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายได้
2. ผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปผลได้ดังนี้

2.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ หลังการเรียนจากหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 72.62 สูงกว่าเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ร้อยละ 70.00

2.2 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติจากหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 70.68 สูงกว่าเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ร้อยละ 70.00

2.3 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 76.07

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมที่สามารถนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายได้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ หลังการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนด นักเรียนมีทักษะปฏิบัติจากหน่วยการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนที่กำหนดและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี พอสรุปประเด็นอภิปรายได้ดังนี้

1. การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้

การสร้างหน่วยการเรียนรู้ในครั้งนี้ได้มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งเริ่มต้นจากการสำรวจความต้องการของนักเรียน จากนั้นศึกษาวัตถุประสงค์ วิเคราะห์สาระการเรียนรู้และวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 2 และศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการปฏิบัติโดยใช้กระบวนการ P-D-C-A ศึกษาขั้นตอนหลักการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และชั่วโมงเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน แล้วนำมาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดของ นพแก้ว ณ พัทลุง (2552 : 100) ได้ให้ความหมายของหน่วยการเรียนรู้หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย โดยใช้ระยะเวลาที่สอนนาน หนึ่งสัปดาห์ หรือ หนึ่งเดือน และได้นำหน่วยการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้กับคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพิจารณาความเหมาะสม

จากนั้นนำหน่วยการเรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องจนเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่สมบูรณ์และนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิด ชำรง บัวศรี (อ้างถึงใน นงนุช ใจคำปัน, 2549 : 8) ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนคือสำรวจและวิเคราะห์หาความต้องการของผู้เรียน พิจารณาเลือกหัวข้อการเรียนรู้ ปัญหา หรือความต้องการ หลักการที่สำคัญที่นำมาใช้เป็นแกนในการสร้างหน่วยการเรียนรู้ วางแผนคร่าว ๆ ว่าจะมีวิธีการใดบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ เปิดอภิปรายกับผู้เรียนให้ผู้เรียนวิเคราะห์ตัดสินใจ เลือกเรื่องหรือปัญหาที่เขาต้องเรียนรู้ วางแผนร่วมมือกับผู้เรียน เขียนโครงร่างของหน่วย ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชัย ตุงคณาคร (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง อาชีพในชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษพบว่า หน่วยการเรียนรู้เรื่อง อาชีพในชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น จำนวน 2 หน่วย รวม 13 แผนการเรียนรู้ ใช้เวลาเรียน 26 ชั่วโมง เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการใช้หน่วยการเรียนรู้

2.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ หลังการเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 72.62 สูงกว่าเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ ร้อยละ 70.00 ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ในการเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางขั้นตอนการเรียนการสอนตามลำดับขั้น อีกทั้งเนื้อหาเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ สนุกสนานในการลงมือปฏิบัติ ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับประสบการณ์จริง เกิดความรู้ความเข้าใจจากการสะท้อนคิด สามารถวิเคราะห์ วางแผน หรือแก้ไขปัญหา ทบทวนชิ้นงานใดชิ้นงานหนึ่งได้นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเอง ปรับปรุงงาน และการแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ยานเซน (Yancen, 1998) ได้กล่าวไว้ว่า การสะท้อนคิดหมายถึง การทบทวนชิ้นงานใดชิ้นงานหนึ่ง หรือการประเมินตนเอง หรือเป็นการเติมเต็มช่องว่างระหว่างความตั้งใจกับความสำเร็จที่ล่วงเลยไปแล้ว หรือเป็นการวิเคราะห์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน ผู้วิจัยจึงวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนโดยการเขียนแสดงออกถึงการรับรู้และความรู้สึกที่คงทนเกี่ยวประสบการณ์ เป็นการสะท้อนความคิดของตนเองออกมาให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน โดยมีจุดประสงค์เพื่อ วางแผน แก้ไขปัญหาหรือประเมินตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ รัชนีกร ทองสุคติ (2545 : 45) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนสะท้อนคิดไม่ใช่การเขียนรายงาน ข้อมูลความจริงต่าง ๆ แต่เป็นการแสดงออกถึงความคาดหวัง การรับรู้และความรู้สึก

เกี่ยวกับประสบการณ์ เป็นกระบวนการย้อนดูและย้อนคิดด้วยสายตากุ่เดิม แต่มุมมองที่เปลี่ยนไป โดยมีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์ เปรียบเทียบ วางแผน หรือแก้ไขปัญหา ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการคิดระดับสูงกว่าความคิดทั่วไป จึงทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ หลังการเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนได้กำหนด และผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงนุช ใจคำปิ่น (2549) พบว่า หน่วยการเรียนรู้เรื่อง น้ำอ้อย เหมาะสมสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผนใช้เวลา 15 ชั่วโมง ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความรู้และทักษะปฏิบัติของนักเรียนหลังจากใช้แผนการจัดการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 78.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70.00

2.2 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติจากหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 70.63 สูงกว่าเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ ร้อยละ 70.00 ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ในการเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการปฏิบัติตามกระบวนการ P-D-C-A ที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ได้ผ่านการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม เริ่มตั้งแต่การศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหาตลอดจนของเนื้อหาที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจากผู้เชี่ยวชาญ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ P-D-C-A ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนทำงานร่วมกัน รวมทั้งมีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานกันอย่างชัดเจน ส่งผลให้นักเรียนมีการปรึกษาหารือ ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ ขยัน ตั้งใจและกระตือรือร้นในการทำงาน ทำให้ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีความสุข ส่งผลให้การทำงานเสร็จตามกำหนด รวมทั้งในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนยังมีการนำสื่อการเรียนรู้มาประกอบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนทำงานอย่างเป็นระบบ เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดของมัลลิกา ดันสอน (2544 : 1) ที่กล่าวถึงกระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยการสั่งการและการทำงานร่วมกับผู้อื่นและผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยน์ปพร ดวงแก้ว (2550) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะการจัดการแบบ พี ดี ซี เอ วิชาโครงงานประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักเรียนมีความรู้ด้านการเขียนโครงงานและประเมินผลงานโดยได้คะแนนเต็ม คิดเป็นร้อยละ 60 ส่วนด้านการวางแผนได้คะแนนเต็ม คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนการเขียนโครงงานและการวางแผนการทำงานนักเรียนได้คะแนนเต็ม คิดเป็นร้อยละ 80

2.3 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 76.07 ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยต้องการให้เกิดกับผู้เรียนในการเรียนหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมโดนัท ในด้าน ความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน การสอบตนเอง การรู้คุณค่า การจัดระบบ และการสร้างลักษณะนิสัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้วิจัย จึง ได้ศึกษาวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพของปัญหา ความต้องการของชุมชนที่จะต้องมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่นๆ ให้แก่ผู้เรียนเพิ่มเติม จากที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพื่อวัดระดับคุณภาพจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 56) ที่ระบุว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลเกี่ยวข้องกับสังคม อารมณ์ ความรู้สึกที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมทั้งสังคม ต้องการ ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่นๆ ที่ชุมชนต้องการให้เกิดขึ้นเป็นลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพที่ดีงาม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการใช้หน่วยการเรียนรู้

1. ครูผู้สอนควรศึกษาหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำขนมโดนัทให้เข้าใจก่อน จึงนำไปประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะการสอนด้วยหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการทำขนมโดนัท มีความแตกต่างจากการสอนทั่ว ๆ ไป กล่าวคือผู้สอนต้องเตรียม สื่อการสอน การเตรียมอุปกรณ์ การเตรียมสถานที่ การจัดเวลาในการเข้าสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล จึงจะดำเนินการจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น

2. ครูควรดูแล และให้คำแนะนำนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะขณะที่ลงปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียนในเรื่องอื่น ๆ และระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรศึกษาการสร้างหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยีกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

